

הלכות פסח שו"ע אדה"ז

Hilchos Pesach

Daily study program

Unit 4

כב אבל קידוש של שאר ימים טובים ושבתות אין צריך לדחוק את עצמו לשתות הכוס אלא יכול לשמוע הקידוש מאחר כמו שנתבאר בסי' ער"ב^{קסג} מה שאין כן בארבע כוסות של פסח שאף בני הבית שהן שומעין הקידוש וההגדה מבעל הבית אף על פי כן חייב כל אחד ואחד לשתות ד' כוסות^{קסד} דרך הירות^{קסה}:

כג אם אי אפשר לו לעשות הסדר בתחלת הלילה מיד^{קסו} והתינוקות רוצים לאכול אע"פ שמותר ליתן להם לאכול קודם שישמעו הקידוש וההגדה כמו שנתבאר בסימן רס"ט^{קסז} ותע"א^{קסח} מכל מקום ימהר לסלק המאכל מלפניהם ולא יניחם לאכול הרבה שלא ישנו בשעת אמירת ההגדה^{קסט} (ואפשר שמצת לחם עוני אסור להאכילם אפילו מעט קודם אמירת ההגדה מטעם שנתבאר בסי' תע"א^{קע} ע"ש):

כד ואם הכוס ששתה בעל הבית ממנו הוא גדול ומחזיק כמה רביעיות יכולין בניו ובני ביתו לצאת במה שנשתייר בכוס משתיית בעל הבית^{קעא} ובלבד שיגיע רוב רביעית^{קעב} לכל אחד ואחד ומכל מקום מצוה מן המובחר^{קעג} ליתן כוס לכל אחד ואחד בפני עצמו כדי שכל אחד ישתה מכוס מלא^{קעד} שזה הידור מצוה כמו שנתבאר בסימן קפ"ג^{קעה}:

כה ואף הקטנים^{קעו} חייב אביהם לחנכם במצות להשקותם כוסות^{קעז} על הסדר שיתבאר^{קעח} אם כבר הגיעו לחינוך^{קעט} (דהיינו שהגיעו לזמן שראוי לחנכם לשמוע הדברים שאומרים על הכוסות כגון שהן יודעין מענין קדושת יום טוב ולכן ראוי לחנכם לשמוע הקידוש^{קפ} שאומרים על כוס ראשון^{קפא} (עיין סי' רס"ט^{קפב}) וגם יש בהן דעת להבין מה שמספרים להם מיציאת מצרים באמירת ההגדה^{קפג} ולכן ראוי לחנכם לשמוע ההגדה שאומרים על כוס שני^{קפד} וכן חייב לחנכם לשמוע ברכת המזון^{קפה} שאומרים על כוס שלישי^{קפו} וגמר ההלל והלל הגדול ונשמת שאומרים על כוס רביעי^{קפז}).

ואף הקטנות שהגיעו לחינוך דינם כקטנים^{קפח} וכן בשאר כל המצות הנוהגות בלילה זה אין חילוק בין אנשים לנשים^{קפט} שאף שהנשים פטורות מכל מצות עשה שהזמן גרמא^{קצ} בין של תורה בין של דברי סופרים^{קצא} אף על פי כן חייבו אותן חכמים בכל הדברים שתקנו בלילה זה לפי שאף הם היו באותו הנס^{קצב} של יציאת מצרים^{קצג} ובאכילת מצה הן חייבות מן התורה^{קצד} לפי שהוקשה מצות עשה של אכילת מצה למצות לא תעשה של אכילת חמץ^{קצה} שנאמר^{קצו} לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לומר לך שכשם שהנשים מוזהרות על לא תעשה של אכילת חמץ שנאמר^{קצז} כי כל אוכל מחמצת ונכרתה וגו' כי כל לרבות הנשים^{קצח} כך הן מוזהרות על מצות עשה של אכילת מצה^{קצט}:

כו מצוה לחזור אחר יין אדום^ק אם אין הלבן משובח ממנו^{קא} שנאמר^{קב} אל תרא יין כי יתאדם משמע שחשיבותו של יין כשהוא אדום^{קג} ואף על פי שבקידוש של שאר ימים

הלכות פסח שו"ע אדה"ז

Hilchos Pesach

Daily study program

טובים ושבתות נוהגין כהאומרים^{ר"ז} שאין צריך לחזור אחר יין אדום אם אינו משובח מן הלבן כמו שנתבאר בסי' ער"ב^{ר"ח} מכל מקום בד' כוסות יש לנהוג כהאומר שצריך לחזור אחריו לפי שיש בו זכר לדם^{ר"ז} שהיה פרעה שוחט את בני ישראל^{ר"ז} ועכשיו שמצוים לעלות עלילות שקרים נמנעו מליקח יין אדום לפסח^{ר"ח}:

כז כל היינות הכשרים לקידוש בשאר ימים טובים ושבתות כשרים לארבע כוסות כגון יין מבושל וקונדיטון^{ר"ט} דהיינו יין שמערבין בו דבש ופלפלין^{ר"ז} ואפילו לכתחילה יכול לצאת בהם אם אין לו יין אחר משובח כמותם כמו שנתבאר בסי' ער"ב^{ר"א}.

וכן מי שריית צמוקים כשרים לד' כוסות^{ר"ב} אם הם בענין שכשרים לקידוש דהיינו שיוצא מהן לחלוחית קצת על ידי דריכה בלא שרייה במים^{ר"ג} ולפיכך מי שאינו שותה יין מחמת נדר יקח מי צמוקים לארבע כוסות^{ר"ד}:

כח וכן במקומות שאין יין מצוי מצוה מן המובחר ליקח מי צמוקים^{ר"ו} אבל מעיקר הדין במקומות שאין יין מצוי דהיינו שמהלך יום אחד סביבות העיר אין גדל שם יין^{ר"ז} הרבה אלא מעט מזעיר^{ר"ז} יכול ליקח לד' כוסות שאר משקים שהם חמר מדינה באותו העיר כגון מי דבש במקומות שרגילין לשתותו בפסח^{ר"ח} ואינן חוששין לזיוף קמח^{ר"ט} ועל דרך שנתבאר בסי' תס"ז^{ר"כ}.

ואף על פי שבקידוש של שאר ימים טובים ושבתות יותר טוב לקדש על הפת מלקדש על שאר משקים אף על פי שהוא חמר מדינה כמו שנתבאר בסי' ער"ב^{רכ"א} מכל מקום בליל פסח אי אפשר לקדש על הפת שהרי חייב בארבע כוסות^{רכ"ב} והראשון הוא כוס של קידוש: